

ÜNNEPI KÖSZÖNTŐ

„Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor!”

Ezt a Vergiliustól származó idézetet emelte ki Kállay Tanár Úr 70. születésnapjához közeledve, mint sírkövére írandó idézetet. S ha végig gondoljuk e szavak jelentését és üzenetét, már akkor – életének mozzanatait még át sem tekintve – megsejthetjük milyen terjedelmű, s milyen sokszor messze nem jó értelemben véve mozgalmas élet az, melynek a jövőhöz intézett emlékéül a megélő e sort választja.

Akkor pedig, amikor módunk nyílik meg-megismerni egyes részeket, egyes mozzanatok Kállay Professor életéből, már láthatjuk, hogy valamiféle egészen felfoghatatlan tárul elénk, hiszen amikor 70. születésnapján – jelen szerény különszámmal – teljes szívünkkel köszöntjük Kállay Istvánt, akkor olyas valaki előtt állunk tisztelettel, akinek élettörténete, s az életét meghatározó családtörténete nem több és nem kevesebb, mint a XX. századi magyar történelem vérzivataros és keserű könnyektől megáradt folyamának visszatükröződése.

Kállay István 1942-ben a Magyar Királyságban született, s ahogy maga írja székely-magyarként már gyermekkorától elkísérték nemzetünk történetének húsba maró nehézségei: a II. világháború, s a családját elérő oláh halálosztók és német megtorlók, majd a háború után az államszocialista terror, az ÁVO börtöne, a kuláklisra tétel és az osztályidegennek bélyegzés. Gyermekként éli meg az 1956-os forradalmat, melynek során repeszek fúródnak az oldalába, mikor kenyérért sorba állva szovjet lövedékek csapódnak be mellette a ”felszabadító-megszálló” fegyverek valamelyikéből.

A rendszer idegenjeként érik atrocitások középiskolai tanulmányainak megkezdésekor, majd az Eötvös Loránd Tudományegyetemen végzi jogi tanulmányait 1960 és 1965 között, ahol elkötelezi magát a jogtörténet mellett, s ahol már fiatalként újabb bugyrait ismeri meg a „szocializmus dicső építésének és építőinek”. Maga írja, hogy a Népbíróságok Országos Tanácsa ügyésze, Sarlós Márton, hiúságának köszönheti rendszeridegensége ellenére való felvételét a jogi karra, majd Kovács Kálmánnak a jogtörténeti tanszéken való elhelyezkedését, s később a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadóhoz való bejutását.

Súlyos önkritikával nevezi árulásnak és cenzori tevékenységnek szerkesztői munkáját, melyet éveken át végzett a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadónál, s csak szerényen ír további tanulmányairól, ismereteiről, olvasottságáról. Mérhetetlen történelmi ismeretekkel rendelkező, levéltárosi végzettséggel bíró jogász-jogtörténész, akinek könyvtára már csak méretleírásai alapján is legnagyobb könyvtáraink számára is irigylésre méltó, s innen nézve már inkább érthető, miért ő lesz az, aki éveket tölthet Japánban – előbb Osakában, később Tokióban –, illetve Rómában tanulmányúton.

A szerkesztői évek után alkalmazott jogászként, majd ügyvédként is dolgozik, s aztán elköteleződik az oktatás mellett, újra a jogtörténet mellett, s így kerül intézményünkbe, a Győri Széchenyi István Egyetemre is, ahol évek óta hallgatók százainak emlékezetébe vési be szavait és fordulatait.

Ilyen – egykori és jelenlegi – hallgatók alkotják jelen különszám szerzőit is. Olyanok, akik életre szólóan emlékeznek Kállay István előadásaira, szemináriumaira, fakultációira, s mindarra az önkritikus, de az ismeretekről szerényen mégis magabiztosan tanúságot tevő mondatokra, melyekre hiszem, hogy ha egy húszas éveit küszöbén álló hallgató kellően odafigyelt, életre szóló szentenciákat szerezhettek magának. Mindezekért pedig hálával tartozunk!

Hálánknak pedig a magunk tehetsége és lehetőségei szerint így próbálunk testet adni, bízva abban, hogy hetvenedik születésnapján még hosszú éveket és Isten áldását kívánva örömet tudunk szerezni Professor Úrnak, akinek tudjuk, hogy jogtörténészként a munkája a hobbija és a passziója is egyben!

Professzor Úr! Isten éltesse még sok éven át, s óvja meg mindazért a jóért és értékért, amit hallgatóinak adott, hol kedves, hol erős szavakkal, de mindig jó szívvvel és jó okkal!

dr. Farkas Ádám
Főszerkesztő